

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2–6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

5.5.2023

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite Lausuntopyyntö 18.4.2023 (VN/11791/2023-MMM-1)

Asia Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto Maa- ja metsätalousministeriön luonnoksesta asetukseksi Tenon matkailukalastuslupien hinnoista

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyynnön aineistoon: Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuvista kalastusluvista vuonna 2023. SVK lausuu asiasta kunnioittavasti seuraavaa.

TAUSTAA

Kalastusta Tenojoen vesistössä säädellään kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyllä sopimuksella ja sen osana olevalla Tenojoen vesistön kalastussäännöllä (SopS 41/2017 ja 42/2017, jäljempänä sopimus ja kalastussääntö), joiden hyväksymisen yhteydessä hyväksyttiin myös laki Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta (176/2017, jäljempänä voimaansaattamislaki).

Lausunnolla olevalla asetuksella on tarkoitus antaa tarkempia säännöksiä niin sanottujen matkailukalastuslupien hinnoittelusta, kalastuslupatulojen tilittämisestä valtiolle, sekä kalastuslupatulojen käytöstä voimaansaattamislain nojalla. Kalastusmatkailuun tarkoitettujen kalastuslupien hinnoittelu on tarkoitus toteuttaa voimaansaattamislain mukaisesti niin, että hinta on kilpailukykyinen vastaavanlaisiin kalastuspaikkoihin verrattuna muualla ja hinnoittelu tukisi paikallista elinkeino-toimintaa. Vuonna 2023 kalastus on mahdollista vain muiden kalojen kuin lohien kalastukseen tarkoitettulla rantakalastusluvalla.

Voimaansaattamislaisissa kalastussäännön 4 §:n 4 kohdan mukaisille ulkopaikkakuntalaisten rantakalastusluville on määritelty hintojen vaihteluväli, jonka sisällä hinnoittelu tapahtuu. Voimaansaattamislain mukaan alle 18-vuotiaalle voidaan myöntää lupa käypää hintaa alemmalla hinnalla tai maksutta. Esitetty aikuisten rantakalastuslupan hinta 20 euroa on ollut sama vuodesta 2021.

Alle 18-vuotiaan henkilön lunastamalle rantakalastusluvalla esitetään 10 euron maksua. Nuorison edullisemmilla hinnoilla pyritään edistämään lasten kalastusharrastusta. Kaikkiin kalastuslupiin olisi mahdollista liittää yksi tai useampi muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvan alle 16-vuotiaan henkilön ilmainen lasten kalastuslupa. Asiasta on sovittu Suomen maa- ja metsätalousministeriön ja Norjan ilmasto- ja ympäristöministeriön vuonna 2023 allekirjoittaman pöytäkirjan mukaisesti, joka koskee artiklan 6 ja 7 poikkeuksia kalastussäännöstä (SopS 19/2023).

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN KANTA

Lohen ja merinieriän kalastus on kielletty kokonaan Tenojoen vesistöalueella vuonna 2023. Kalastuslupien hintatason tulee olla merkittävästi halvempi, kuin lohen kalastuksen ollessa sallittua. Tenon pääuoman kalastussääntöihin ja kalastuskauden keston on tehty kaudelle 2023 muutoksia, jotka mahdollistavat kahta edeltävää vuotta paremmin esimerkiksi meritaimenen kalastuksen elokuun 20. päivään saakka. Rantakalastusluvun lunastaneiden sallitut kalastusvälineet soveltuvat kaudella 2023 hieman aiempaa paremmin myös meritaimenen ja kyttyrälohen kalastukseen. Käytännössä rantakalastusluvun lunastaneella on mahdollisuus kalastaa perinteisin kevyen luokan AFTM 6 perhokalastusvälinein lohikaloista harjusta, taimenta, siikaa ja kyttyrälohta, poikkeuksena alle 16-vuotiaat, joille sallittaisiin myös heittovapa ja perhokoho.

Rantakalastusluvun hinnaksi on esitetty aikuisille 20 euroa ja se oikeuttaisi luvan lunastaneen kalastamaan Tenojoen pääuomalla vain noin puolet vuorokaudesta. Kalastus olisi kiellettyä yöaikaan kesä-heinäkuussa kello 23-08 ja elokuussa kello 19-08. Koko vuorokauden ajalle suhteutettuna esitetty lupahinta vastaa noin 40 euron hintaa, joka ei ole kilpailukykyinen verrattuna vastaaviin kalastuspaikkoihin muualla. Tenojoella on lisäksi kaudella 2023 huomattava määrä laajojakin kalastuskieltoalueita, joissa ei saa kalastaa lainkaan.

Esimerkiksi Tornionjoella 24 tunnin lupa vapakalastukseen maksaa 20 euroa. Simojoella 24 tunnin lupa joen alaosalle maksaa 25 euroa ja yläosalle 10 euroa. Kalastuslupiin sisältyy molemmissa mainituissa joissa oikeus kalastaa lohta monipuolisella valikoimalla vapakalastusvälineitä vuorokauden ympäri.

SVK esittää Tenojoen pääuoman rantakalastusluvun hinnaksi aikuisille 10-15 euroa kalastusvuorokaudelta. Esitetty hintataso vastaa paremmin vastaavien kalastuspaikkojen hinnoittelua, huomioiden lohen rauhoituksen, vapakalastusvälineiden rajoitetun käyttöoikeuden ja luvan lyhyen voimassaoloajan Tenojoella. Nuorten alle 18-vuotiaiden rantakalastusluvut tulisi myöntää lohen rauhoituksen aikana maksutta kalastusharrastuksen edistämiseksi. Muihin kalastuslupiin liitettävä maksuton lupa alle 16-vuotiaille lapsille on kannatettava ratkaisu.

Tenojoen kalastussäännöt ja lupa-asiat käsitellään nykyisin hyvin monivaiheisessa prosessissa. SVK pyytää huomioimaan, että kalastusluvun ostajan kannalta lupa on tuote, jonka arvottaminen pitää tehdä sen sisältämän kalastusoikeuden mukaan.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Petter Nissén (valmistelija)
kalatalousasiantuntija

Olli Saari
toiminnanjohtaja